

Univerza v Ljubljani

Pravna fakulteta

**SKLEPANJE ZAKONSKE ZVEZE
PO DRUŽINSKEM ZAKONIKU**

Magistrsko diplomsko delo

Nastja Stošič

Mentorica: prof. dr. Barbara Novak

Ljubljana, 2020

POVZETEK

Od 15. 4. 2019 je v celoti v uporabi nov Družinski zakonik, ki je uvedel spremembe postopka sklenitve zakonske zveze, pri čemer naj bi bilo to področje sedaj podvrženo večji diskretnosti in manjšemu formalizmu.

Na željo zakoncev se lahko zakonska zveza sklene brez navzočnosti prič. Družinski zakonik je okreplil vlogo matičarjev, ki imajo večje pooblastilo, saj lahko bodoči zakonski par kot način sklenitve zakonske zveze izbere postopek sklenitve zakonske zveze samo pred matičarjem, torej ob odsotnosti načelnika upravne enote oziroma od njega pooblaščen osebe ali župana. Pri sklenitvi zakonske zveze zgolj pred matičarjem je opuščen slovesni nagovor načelnika upravne enote oziroma od njega pooblaščen osebe ali župana, kar vnaša določeno togost obredu, še vedno pa je predpisano igranje dogodku primerne glasbe kot sestavni del postopka. Nadalje je Družinski zakonik županom podelil zakonsko pooblastilo za sklepanje zakonske zveze za čas opravljanja županske funkcije, posledično župan ne potrebuje več posebnega pooblastila od načelnika upravne enote. Sklenitev zakonske zveze poteka v za to namenjenih uradnih prostorih, dopuščena pa je tudi sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov. V kolikor obstoji upravičljiv razlog za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov, zakoncema ne nastanejo stroški, povezani s sklepanjem zakonske zveze zunaj uradnih prostorov. Zakonca lahko podata zahtevo za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov tudi brez obstoja upravičenih razlogov, pri čemer bosta nosila pavšalno odmerjene stroške takšne sklenitve zakonske zveze. Po drugi strani pa je odpravljena možnost zastopanja enega ob bodočih zakoncev po pooblaščenju pri sklenitvi zakonske zveze. Skladno z ureditvijo v Družinskem zakoniku je zahtevana osebna prijava nameravane sklenitve zakonske zveze na upravni enoti, na območju katere želita bodoča zakonca skleniti zakonsko zvezo. Uzakonjena je ponovitev slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze.

Ključne besede: Družinski zakonik, sklenitev zakonske zveze, sklenitev zakonske zveze pred matičarjem, ponovitev slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze.

SUMMARY

The new Family Code is in full use from 15. 4. 2019 and it follows new social situation in regulating the ritual of marriage, which should be subject to greater discretion and a minority of formalism.

At the request of the spouses, the marriage may be concluded without the presence of witnesses. The Family Code has strengthened the role of the Registrar, who has a higher mandate. Future marital couple can choose the marriage procedure only before the Registrar, in the absence of the Chief of the administrative unit or from authorized person or mayor. In the event of a marriage only before the Registrar, the formal speech of the Chief of the administrative unit or from authorized person or mayor is abandoned, which is resulting in a certain rigidity of marriage proceedings. Furthermore, the Family Code gives a legal power to mayors, for the time of the mayor's function, to conduct a marriage procedure. As a result, the mayor no longer needs a special mandate from the Chief of the administrative unit. The marriage procedure takes place in the official premises, but it is also allowed to conclude a marriage outside the official premises. If the spouses conclude a marriage outside the official premises for justified reasons, they shall not bear any additional costs. The spouses may provide a request for a marriage outside the official premises even without the existence of legitimate grounds, in which case, they will bear the flat-rate costs of such marriage. On the other hand, the possibility of representation of one of the prospective spouses by the defendant in the marriage is eliminated. The Family Code requires personal registration of the intended marriage to the administrative unit in whose area the future spouses wish to marry. A repeat ceremony on the anniversary of marriage is being enacted.

Keywords: Family Code, conclusion of marriage, conclusion of a marriage in front of registrar, repeat ceremony at the anniversary of the marriage

KAZALO

1. UVOD	1
2. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE KOT PREDMET PRAVNEGA UREJANJA.	2
3. POSTOPEK PRED SKLENITVIJO ZAKONSKE ZVEZE	2
3.1. VSEBINA PRIJAVE SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE.....	3
3.1.1. <i>PREVERJANJE SUMA FIKTIVNE SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE</i>	4
4. PRISTOJNOST ZA SKLEPANJE ZAKONSKE ZVEZE	5
4.1. ZAKONSKA ZVEZA V PRISTOJNOSTI DRŽAVE	7
4.1.1. <i>ZAKONSKO POOBLASTILO ZA SKLEPANJE ZAKONSKE ZVEZE</i>	7
4.1.2. <i>POSEBNO POOBLASTILO ZA SKLEPANJE ZAKONSKE ZVEZE</i>	8
4.2. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE V URADNIH PROSTORIH	9
4.2.1. <i>URADNI PROSTORI ZA SKLEPANJE ZAKONSKE ZVEZE</i>	10
4.3. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE ZUNAJ URADNIH PROSTOROV.....	12
4.3.1. <i>POMEN KRAJA SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE</i>	13
4.4. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE IZVEN URADNEGA ČASA	14
5. OSEBE NAVZOČE PRI SKLENITVI ZAKONSKE ZVEZE	15
5.1. PLAČILO OSEB, KI SO DELUJEJO PRI SKLENITVI ZAKONSKE ZVEZE	16
6. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE.....	17
6.1. PREVERJANJE ISTOVETNOSTI PARA	17
6.2. SLOVESNOST SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE	18
6.3. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE SAMO PRED MATIČARJEM	20
7. PONOVIČEV SLOVESNOSTI OB JUBILEJU SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE.....	23
8. STROŠKI VEZANI NA POSTOPEK SKLEPANJA ZAKONSKIH ZVEZ.....	25
9. ZAKLJUČEK	27
10. VIRI	29
10.1. LITERATURA.....	29
10.2. PRAVNI PREDPISI	29
10.3. SODNA PRAKSA	30
10.4. SPLETNI VIRI.....	30

1. UVOD

Sklenitev zakonske zveze je eden izmed najbolj osebnih dogodkov v življenju posameznika. Zakonska zveza temelji na enakopravnosti zakoncev in se sklene pred pristojnim državnim organom. Pravno podlago za sklenitev zakonske zveze predstavljata Družinski zakonik (Uradni list RS, št. 15/17, 21/18, 22/19, 67/19 – v nadaljevanju: DZ) in Pravilnik o sklepanju zakonske zveze in ponovitvi slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze (Uradni list RS, št. 66/17 – v nadaljevanju: Pravilnik). Določbe DZ v zvezi s postopkom sklenitve zakonske zveze se uporabljajo od 1. 1. 2018 in urejajo tako postopek pred sklenitvijo zakonske zveze kot tudi postopek sklenitve zakonske zveze pred pristojno osebo. DZ je v pravno ureditev sklepanja zakonske zveze po tedaj veljavnem Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (Uradni list RS, št. 69/04, 101/07, 90/11, 84/12, 82/15, 15/17, 30/18 – v nadaljevanju: ZZZDR) vnesel nekoliko več svobode in avtonomije glede načina sklenitve zakonske zveze, čeprav institut zakonske zveze ostaja v državni domeni. V nadaljevanju diplomske naloge sem se tako osredotočila na ureditev sklenitve zakonske zveze po DZ ter formalnosti postopka sklenitve zakonske zveze. Predstavila sem, katere okoliščine postopka sklenitve zakonske zveze so vezane na zahtevo zakoncev in v kolikšnem delu lahko zakonca postopek sklenitve zakonske zveze prilagodita svojim željam. Predstavila sem, kako poteka postopek sklenitve zakonske zveze in kdo je pristojen za njegovo vodenje ter tudi katere formalnosti morata zakonca izpolniti pred sklenitvijo zakonske zveze. V svoji nalogi sem želela pokazati, kako je DZ pravni institut sklenitve zakonske zveze prilagodil novim družbenim razmeram. Menim, da je največja novost, ki jo DZ vnaša v normativno ureditev postopka sklepanja zakonske zveze, v določitvi oseb, ki so pristojne za veljavno sklenitev zakonske zveze. Mislim, da je sklenitev zakonske zveze samo pred matičarjem, brez navzočnosti prič, glavni doprinos načina sklenitve zakonske zveze.

2. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE KOT PREDMET PRAVNEGA UREJANJA

Zakonska zveza je v Sloveniji še vedno visoko uvrščena na lestvici družbenih vrednot. Zakonodajalec za njeno sklenitev zato določa ustrezne formalnosti postopka. Ta temelji na pomembnosti in svečanosti sklenitve zakonske zveze. Ob tem pa se postavlja vprašanje, ali je to potrebno in ali ne bi bilo bolje, da bi bile podrobnosti sklenitve zakonske zveze v celoti prepuščene volji para, ki želi skleniti zakonsko zvezo. Zakonska zveza se je namreč skozi leta močno prilagodila novim družbenim razmeram. Zakonsko zvezo danes razumemo kot enakopravno zvezo moškega in ženske. Ekonomski vidiki zakonske zveze se pomikajo v senco, v ospredje pa prihaja čustvena navezanost. Par sklene zakonsko zvezo na podlagi svobodne odločitve, pri čemer pa posameznika tudi po sklenitvi zakonske zveze ohranita svojo pravico do poklicne oziroma poslovne samouresničitve. Zakonodajalec je ureditev sklenitve zakonske zveze z DZ prilagodil družbenim razmeram in je predvidel določeno stopnjo prilagodljivosti postopka željam bodočega zakonskega para. Zakonska zveza danes ni več nekaj trajnega, saj jo zakonca lahko kadarkoli svobodno razdreta. Kljub vsemu pa ji DZ še vedno daje pridih trajnosti in koristnosti, kar se izrazi skozi dodobra zakonsko predpisan postopek sklenitve zakonske zveze, s čimer ji izkaže pomembnost. DZ še vedno v primarni vrsti ureja postopek sklenitve zakonske zveze, ki je slavnosten in svečan. Zaradi vedno večjega individualizma, pa se povečuje tudi potreba po avtonomiji o določanju postopka sklenitve zakonske zveze, čemur DZ v določeni meri tudi sledi in bodočima zakoncema ponuja več načinov sklenitve zakonske zveze, pri čemer pa vsi potekajo pred državnim organom.¹

3. POSTOPEK PRED SKLENITVIJO ZAKONSKE ZVEZE

Osebi, ki nameravata skleniti zakonsko zvezo, se prijavita matičarju upravne enote, na območju katere je kraj, kjer želita skleniti zakonsko zvezo.² Po DZ je postopek prijave sklenitve zakonske zveze brezplačen. Prijavi ni treba predložiti dokumentov za izkazovanje tistih podatkov, ki izhajajo iz uradnih evidenc, kajti matičar sam pridobiva podatke iz uradnih evidenc, kot to narekuje že Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 105/06,

---

¹ Zupančič K., Podjetje in delo, št. 6-7/2001, str. 1104.

² Določba 30. člena DZ.

107/09, 62/10, 98/11, 109/12, 0/17 – v nadaljevanju: ZUS-1). Najpogosteje je treba predložiti izpisek o rojstvu, kadar je eden od zaročencev rojen v tujini in podatek o rojstvu ni vpisan v matični register. Ravno tako je treba predložiti izpisek o rojstvu, če en izmed bodočih zakoncev ni državljan Republike Slovenije. V tovrstnih primerih je poleg potrdila o rojstvu treba predložiti še dokazilo o državljanstvu in o prebivališču ter dokazilo pristojnega tujega organa, da ni zadržkov za sklenitev zakonske zveze. Osebi, ki želita skleniti zakonsko zvezo, lahko prijavo za sklenitev zakonske zveze vložita tudi po pooblaščenju, ki vlogi priloži vse potrebne listine in potrdila. Če prijavo sklenitve zakonske zveze vloži pooblaščenec, imata zakonca dolžnost, da se vsaj en dan pred sklenitvijo zakonske zveze osebno zglasita pri matičarju, saj DZ določa obveznost osebne prijave.³ Na ta način matičar bodoča zakonca osebno opozori na pogoje, ki jih je treba izpolnjevati za veljavno sklenitev zakonske zveze. Matičar bodoča zakonca opozori tudi na pravice, ki izhajajo iz zakonske zveze ter od njiju pridobi izjavo, da svobodno sklepata zakonsko zvezo in da so izpolnjeni pogoji za veljavnost zakonske zveze. Zakonodajalec je ocenil, da je neposredno srečanje med bodočima zakoncema in matičarjem nujno in da gre za dejanje, ki ga morata zakonca izvesti osebno in tega ne moreta izpolniti po pooblaščenju.⁴

3.1. VSEBINA PRIJAVE SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE

Prijavitelja v prijavi za sklenitev zakonske zveze izjavita, da sklepata zakonsko zvezo svobodno in da so izpolnjeni vsi pogoji za veljavnost zakonske zveze.⁵ Ob vložitvi prijave za sklenitev zakonske zveze mora matičar bodoča zakonca opozoriti na pogoje za veljavnost, na pogoje za obstoj zakonske zveze ter na obveznosti in pravice, ki izhajajo iz zakonske zveze.⁶ V času veljavnosti ZZZDR je matičar osebi, ki sta podajali prijavo za sklenitev zakonske zveze, opozoril zgolj na pogoje za veljavnost zakonske zveze.⁷

Če matičar, v postopku prijave sklenitve zakonske zveze ugotovi, da niso izpolnjeni pogoji za obstoj in veljavnost zakonske zveze, izda upravna enota, pri kateri je bila podana prijava za sklenitev zakonske zveze, odločbo, s katero zavrne sklenitev zakonske zveze. Zoper tovrstno zavrnilno odločbo je predvideno pravno sredstvo pritožbe, o kateri odloča ministrstvo,

---

³ Prvi odstavek 30. člena DZ.

⁴ Vlada Republike Slovenije, Predlog Družinskega zakonika, prva obravnava, EVA 2006-2611-0062, Poročevalec, na URL: <https://skupnostobcin.si/wpcontent/uploads/2016/12/9b7fa9f28fe58285777f.pdf> (16. 12. 2019), str. 152.

⁵ Tretji odstavek 30. člena DZ.

⁶ Drugi odstavek 30. člena DZ.

⁷ Prvi odstavek 27. člena ZZZDR.

pristojno za družino.⁸ DZ glede vsebine prijave za sklenitev zakonske zveze ne prinaša novosti, razširja pa možnost zavrnitve sklenitve zakonske zveze tudi na primere, ko niso podani pogoji za obstoj zakonske zveze.⁹

3.1.1. PREVERJANJE SUMA FIKTIVNE SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE

Zakonska zveza temelji na obojestranski čustveni navezanosti, vzajemnem spoštovanju, razumevanju, zaupanju in medsebojni pomoči zakoncev. Kadar se zakonska zveza sklepa izključno zaradi pridobitve dovoljenja za bivanje ali državljanstva, gre očitno za zlorabo instituta zakonske zveze, ki je ustavno zavarovana dobrina v 53. členu Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13, 47/13, 75/16, v nadaljevanju: Ustava). Kadar je podan sum, da gre za fiktivno sklenitev zakonske zveze oziroma da je namen sklenitve zakonske zveze izključno v tem, da eden od zakoncev ali pa celo oba pridobita dovoljenje za prebivanje v Republiki Sloveniji ali državljanstvo Republike Slovenije, je predviden poseben ugotovitveni postopek, ki ima lahko za posledico zavrnitev sklenitve tovrstne zakonske zveze. V posebnem ugotovitvenem postopku se ugotavlja, ali želita bodoča zakonca skleniti zakonsko zvezo iz razlogov pridobitve dovoljenja za prebivanje ali slovenskega državljanstva. Upravna enota, ki presoja indice, ki kažejo na takšen nedopusten namen sklepanja zakonske zveze, upošteva Resolucijo Sveta EU z dne 4. 12. 1997 o sprejetih ukrepih zoper fiktivne zakonske zveze.¹⁰ Za presojo suma fiktivne sklenitve zakonske zveze resolucija primeroma našteva ravnanja, ki se razumno pogosteje pričakujejo od parov kršiteljev, kot pa od pravih parov.¹¹ Vedno pa je potrebna obširna in nepristranska presoja vseh dejstev in okoliščin posamezne zakonske zveze, tako v podporo prvotnemu sumu zlorabe kot zoper njega.

---

⁸ Določba 32. člena DZ.

⁹ V času veljavnosti ZZZDR se je zavrnilna odločba glede sklenitve zakonske zveze vezala zgolj na neobstoj pogojev za veljavnost zakonske zveze, kajti ZZZDR ni poznal pogojev za obstoj zakonske zveze (drugi odstavek 27. člena ZZZDR).

¹⁰ Sporočilo Komisije evropskemu Parlamentu in Svetu, na URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52014DC0604&from=EN> (16. 12. 2019).

¹¹ V primerjavi s pravimi pari je za kršitelja verjetneje, da se pred sklenitvijo zakonske zveze še nista osebno srečala, da ne govorita skupnega jezika, ki ga oba razumeta in ni dokazov, da si prizadevata za oblikovanje skupne podlage za sporazumevanje. Za razliko od pravih parov, je za kršitelja verjetneje, da uporabita kraj sklenitve zakonske zveze, ki je znan po zlorabah instituta sklenitve zakonske zveze ali ki ima možne povezave z organiziranim kriminalom, da si izročita denarni znesek ali darila z namenom sklenitve zakonske zveze (razen če so denarni znesek ali darila dani v obliki dote v kulturah, kjer je to splošna praksa), da so v predloženih dokumentih neskladja, ki vzbujajo pomisleke, da so dokumenti ponarejeni ali da je v njih naveden lažen naslov. V primerjavi s pravimi pari je za kršitelja verjetneje, da opustita skupno zakonsko življenje ali še naprej živita ločeno tudi po sklenitvi zakonske zveze brez prepričljivega razloga (na primer zaradi dela, otrok iz predhodnih razmerij, ki živijo v tujini) oziroma da eden od zakoncev živi z nekom drugim (Sporočilo Komisije evropskemu Parlamentu in Svetu, na URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52014DC0604&from=EN> (16. 12. 2019)).

Kadar iz okoliščin konkretnega primera izhaja, da je bila zakonska zveza sklenjena izključno ali predvsem z namenom pridobitve pravice tujca do bivanja v Republiki Sloveniji ali v EU, ima organ pravico, da zavrne izdajo dovoljenja za sklenitev zakonske zveze. Zoper zavrnilno odločbo je na voljo pravno sredstvo pritožba, ki jo presoja ministrstvo, pristojno za družino.¹² Če je v določenem primeru zakonska zveza sklenjena izključno zaradi pridobitve pravice tujca do bivanja v Republiki Sloveniji ali EU, v takem primeru zakonska določba pete alineje prvega odstavka 20. člena ZTuj-1 niti ne pomeni posega v pravico do združevanja družine (po tretjem odstavku 15. člena Ustave), ki bi ga bilo treba presojati na podlagi testa (ne)razumnosti,¹³ ampak gre zgolj za predpisan način uresničevanja te pravice (drugi odstavek 15. člena Ustave). Če pa upravni organ v posamičnem primeru ugotovi, da je bila zakonska zveza sklenjena „predvsem“ ne pa „izključno“ zaradi pridobitve vizuma, potem odločitev upravnega organa, ki temelji na določbi pete alineje prvega odstavka 20. člena Ustave pomeni poseg v pravico do združevanja družine, ki ga je treba presojati v skladu z načelom sorazmernosti iz tretjega odstavka 15. člena Ustave v zvezi z določbo 2. člena Ustave«. ¹⁴

4. PRISTOJNOST ZA SKLEPANJE ZAKONSKE ZVEZE

Sklepanju zakonske zveze se je posvetil tudi slovenski ustavodajalec in za sklepanje zakonske zveze našel prostor v hierarhično najvišjem aktu, t.j. Ustavi Republike Slovenije. S 53. členom Ustave je določeno, da se zakonska zveza sklene pred pristojnim državnim organom. To pomeni, da se zakonska zveza ne sme skleniti pred organom samoupravne lokalne skupnosti. Organe samoupravne skupnosti ne gre enačiti z državnimi organi, ker razlikovanje med državnimi organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti izhaja že iz 1. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 – v nadaljevanju: ZUP).¹⁵ Pri tem se postavlja vprašanje, ali sklepanje zakonske zveze poteka po upravnem postopku. V 2. členu ZUP je določeno, da gre za upravno zadevo takrat, kadar državni organ, organ samoupravne lokalne skupnosti ali nosilec javnega pooblastila odloča o

---

¹² Vlada Republike Slovenije, Predlog Družinskega zakonika, prva obravnava, EVA 2006-2611-0062, Poročevalec, na URL: <https://skupnostobcin.si/wpcontent/uploads/2016/12/9b7fa9f28fe58285777f.pdf> (16. 12. 2019), str. 154.

¹³ Glej odločbe Ustavnega sodišča RS v zadevi U-I-69/07 z dne 4. 12. 2008, U-I-277/09-8 in druge z dne 14. 6. 2011, odst. 9.

¹⁴ Sodba in sklep Upravnega sodišča v Ljubljani, št. I U 1505/2010 z dne 16. 11. 2011 – baza IUS-Info.

¹⁵ »(1) Po tem zakonu morajo postopati upravni in drugi državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, kadar v upravnih zadevah, neposredno uporabljajoč predpise, odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, pravnih oseb in drugih strank« (prvi odstavek 1. člena ZUP).

pravici, obveznosti ali pravni koristi fizične ali pravne osebe oziroma druge stranke na področju upravnega prava. Treba je upoštevati tudi materialno opredelitev upravne zadeve, ki je družbeno razmerje in vsebuje obstoječe ali predvidljivo nasprotje med posamičnim in javnim interesom, ki ga mora pristojni organ s svojo odločitvijo razrešiti. Preko upravnega postopka organ na podlagi abstraktnih predpisov oblikuje konkretna pravna razmerja, katerih vsebina so pravice, obveznosti ali pravne koristi.¹⁶ Za posamezna vprašanja določenega upravnega področja, so lahko zadeve drugače urejene s specialnejšim zakonom.

V kolikor sklepanje zakonske zveze subsumiramo pod pojem upravne zadeve, je treba poleg DZ subsidiarno uporabljati tudi ZUP. Ta pa govori tudi o tem, kdo ima pooblastilo za vodenje upravnega postopka ter navsezadnje tudi za sprejem odločitve v njem. Z 28. členom ZUP je določeno, da lahko predstojnik organa, t.j. načelnik upravne enote, v primeru sklepanja zakonske zveze, pooblasti drugo osebo za odločanje v upravnih zadevah iz določene vrste zadev. Pooblaščenec mora biti pri tem organu zaposlen. Nesporno velja, da pooblastilo za odločanje zajema tudi pooblastilo za vodenje postopka. Oseba, ki je pooblaščenec za odločanje v upravnem postopku, mora izpolnjevati pogoje, ki se nanašajo na zahtevano izobrazbo in strokovni izpit iz upravnega postopka.¹⁷ Vsled vsega navedenega gre ugotoviti, da mora oseba, ki prejme pooblastilo, vedno izpolnjevati splošne pogoje, ki jih določa ZUP. Že pred sprejetjem DZ, ki županom daje izrecno zakonsko pooblastilo za sklepanje zakonske zveze, so bili pooblaščenec za sklepanje zakonske zveze pretežno župani. Tu pa se pojavi problem izpolnjenosti pogojev za prejem pooblastila po ZUP, saj je poklicni župan zaposlen pri občini in ne pri upravni enoti. Izjema bi lahko bil zgolj župan, ki bi bil za polovični čas zaposlen pri občini, drugo polovico časa pa bi bil zaposlen pri upravni enoti. Ugotoviti gre torej, da so nepoklicni župani tudi po ZUP lahko pooblaščenec za odločanje in vodenje postopka, pod pogojem, da so zaposleni na upravni enoti. Župan kot organ lokalne samouprave torej ne more biti pooblaščen, saj Ustava določa, da se zakonska zveza sklene pred državnim organom. V teoriji je torej mogoče zaslediti stališče, da je župan vendarle lahko pooblaščenec za sklepanje zakonske zveze ob izpolnjenosti zahtevanih pogojev ter ob predpostavki, da se pooblastilo nanaša nanj kot osebo, ločeno od županske funkcije, in nanj kot uradno osebo, zaposleno pri upravni enoti. Zakonska zveza, ki ni sklenjena pred pristojnim državnim organom, je neveljavna, ker gre nenazadnje celo za kršitev Ustave, kot temeljnega akta, zato tudi ne moremo reči, da gre v tem primeru zgolj za nebistveno kršitev obličnosti sklepanja zakonske zveze.¹⁸

---

¹⁶ Samardžić M., Pravna praksa, št. 37/2009, str. 12.

¹⁷ Samardžić M., Pravna praksa, št. 37/2009, str. 13.

¹⁸ Prav tam.

Po mojem mnenju je manj prepričljivo stališče, da sklepanje zakonske zveze ne predstavlja upravne zadeve. V takem primeru odpade tudi uporaba ZUP tako pri ugotavljanju dejstev, ki so potrebna za odločitev o stvari sami, kot tudi pri izdaji končne odločbe. S tem pa izpisek iz matičnega registra, ki je novemu zakonskemu paru izdan takoj po sklenitvi zakonske zveze, izgubi naravo upravne odločbe. Zakonodajalec se je navedene problematike rešil na način, da je županom podelil zakonsko pooblastilo za sklepanje zakonske zveze. To pa še ne pomeni, da bo zakonska zveza, ki jo sklene župan skladno z zakonskim pooblastilom, res sklenjena pred državnim organom, kot določa Ustava.

4.1. ZAKONSKA ZVEZA V PRISTOJNOSTI DRŽAVE

Sklepanje zakonske zveze ostaja v pristojnosti države, kot zahteva prvi odstavek 53. člena Ustave, ki izpeljuje 7. člen Ustave, t.j. načelo ločitve države in verskih skupnosti. Zaradi načela ločitve države in verskih skupnosti je onemogočen prenos javnega pooblastila za sklepanje zakonske zveze verskim subjektom. Republika Slovenija je kot demokratična država (1. člen Ustave) vezana k ločitvi države in verskih skupnosti (7. člen Ustave), zato je pri izvajanju javne službe in v javnih institucijah dolžna zagotoviti nevtralnost in preprečiti prevlado ene vere oziroma filozofskega prepričanja nad drugim. Nihče nima pravice, da od države zahteva podporo pri izražanju vere. Ustavno sodišče je zavzelo stališče, da je za doseg tega cilja ustavno dopustno, da država z zakonom sprejme ukrepe, ki so nujno potrebni za zavarovanje negativnega vidika svobode vere. Na ta način bo država uresničila svojo ustavno zapoved nevtralnosti.¹⁹ Od tu izhajajo odsotnost določb o pristojnosti in načinu ugotavljanja pogojev za sklenitev zakonske zveze pred različnimi verskimi subjekti, čeprav primerjalno pravno gledano lahko zasledimo pravne ureditve, kjer je dopustno sklepanje zakonske zveze pred verskimi organi.²⁰

4.1.1. ZAKONSKO POOBLASTILO ZA SKLEPANJE ZAKONSKE ZVEZE

Pristojnost za sklepanje zakonske zveze ureja 33. člen DZ. Bodoča zakonca lahko skleneta zakonsko zvezo pred načelnikom upravne enote ali od njega pooblaščen osebno in

---

¹⁹ Vlada Republike Slovenije, Predlog Družinskega zakonika, prva obravnava, EVA 2006-2611-0062, Poročevalec, na URL: <https://skupnostobcin.si/wpcontent/uploads/2016/12/9b7fa9f28fe58285777f.pdf> (16. 12. 2019), str. 14.

²⁰ Kot primer, nemško pravo, ki velja za glavni zgled slovenskemu zakonodajalcu, ravno tako predpisuje obvezno civilno sklenitev zakonske zveze. Pri sklenitvi zakonske zveze morata biti navzoča oba zakonca. Zakonska zveza, ki ni sklenjena pred matičarjem oziroma ki ni sklenjena med osebama različnih spolov oziroma zakonska zveza, kjer zakonca nista podala svojega soglasja, ne ustvarja pravnih učinkov zakonske zveze.

matičarjem. Bodoča zakonca imata več alternativ pri izbiri pristojne osebe za sklenitev zakonske zveze, DZ namreč določa, da se lahko zakonska zveza sklene tudi pred matičarjem in županom občine, na območju katere se zakonska zveza sklepa. Župan ima tako izrecno zakonsko pooblastilo za sklenitev zakonske zveze, na območju občine za katero opravlja svojo funkcijo.²¹ Bodočima zakoncema je dana avtonomija, da sama izbereta, ali bosta zakonsko zvezo sklenila pred načelnikom upravne enote, ali pa bo tega nadomestil župan. Zakonska zveza se je že v času veljavnosti ZZZDR lahko sklenila pred županom, le da je moral tedaj župan pridobiti predhodno pooblastilo načelnika upravne enote. DZ torej županom daje zakonsko pooblastilo za sklepanje zakonskih zvez, ki je vezano na opravljanje županske funkcije. To stori z določbo, da se zakonska zveza lahko sklene pred matičarjem in županom občine, na območju katere se zakonska zveza sklepa. Za sklepanje zakonske zveze na območju druge občine župan še vedno potrebuje posebno pooblastilo, da lahko sklene veljavno zakonsko zvezo.²²

4.1.2. POSEBNO POOBLASTILO ZA SKLEPANJE ZAKONSKE ZVEZE

Načelniku upravne enote je zagotovljena možnost, da s sklepom pooblasti osebo, pred katero se sklene zakonska zveza.²³ Oseba, ki ji načelnik podeli pooblastilo za sklenitev zakonske zveze, mora biti državljan Republike Slovenije. Ta oseba mora uživati ugled in spoštovanje. Obvezno je še aktivno znanje slovenskega jezika. Pri tem je za območje lokalnih skupnosti, kjer je poleg slovenskega jezika uraden tudi madžarski oziroma italijanski jezik, predvidena tudi zahteva, da pooblaščenec za sklenitev zakonske zveze na navedenem območju, obvlada tudi jezik ustrezne narodne skupnosti, torej mora poleg slovenščine obvladati še madžarski oziroma italijanski jezik. Pravilnik zahteva tudi sposobnost javnega nastopanja. Kot pogoj za načelnikovo pooblastilo je predvidena še poslovna sposobnost.²⁴ Pogoje, ki jih mora izpolnjevati pooblaščenec za sklepanje zakonske zveze, predpiše minister, pristojen za družino, v soglasju z ministrom, pristojnim za javno upravo.²⁵ Šele ko načelnik upravne enote predhodno ugotovi izpolnjenost zgoraj naštetih pogojev, ki jih zahteva 3. člen Pravilnika, lahko izda sklep, s katerim konkretni osebi podeli pooblastilo za sklenitev zakonske zveze.

Veljavnost pooblastila je omejena na največ štiri leta.²⁶ Predvideno je tudi enkratno pooblastilo, ki velja zgolj za enkratno sklenitev zakonske zveze. Oseba, pooblaščenec za

---

²¹ Drugi odstavek 33. člena DZ.

²² Kotnik-Hriberšek M., Pravna praksa, št. 2/2018, str. 21.

²³ Prvi odstavek 33. člena DZ.

²⁴ Popolno poslovno sposobnost pridobi fizična oseba s polnoletnostjo, ko dopolni osemnajst let, prav tako s sklenitvijo zakonske zveze pred svojo polnoletnostjo, po odločbi sodišča pa tudi mladoletnik, ki je postal starš.

²⁵ Tretji odstavek 34. člena DZ.

²⁶ Določba 4. člena Pravilnika.

enkratno sklenitev zakonske zveze, ni upravičena do plačila.²⁷ Pooblastilo preneha s potekom časa, za katerega je izdano oziroma s preklicem. Pooblastilo se lahko prekliče na zahtevo pooblaščenih oseb ali če pooblaščen oseb ne izpolnjuje več vseh predpisanih pogojev. Preklic pooblastila je dopusten tudi, kadar pooblaščen oseb ne izpolnjuje svojih obveznosti. Načelniku je dana diskrecijska pravica, da pooblastilo prekliče tudi zaradi poslovnih ali organizacijskih razlogov.

4.2. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE V URADNIH PROSTORIH

Zakonodajalec zakoncema odvzema nekaj svobode tudi z določitvijo prostorov za sklenitev zakonske zveze. Zakonska zveza se sklene v uradnih prostorih, ki jih določi načelnik upravne enote v soglasju z ministrom, pristojnim za javno upravo.²⁸ S tem pa se pristojnosti ministra za javno upravo ne končajo. Minister, pristojen za javno upravo, skupaj z ministrom, pristojnim za družino, predpiše minimalne standarde za uradne prostore in njihovo opremljenost ter določi višino in način plačila stroškov za osebe, ki sodelujejo pri sklepanju zakonske zveze. Sredstva za uporabo prostorov za sklenitev zakonske zveze se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije. Posamezna upravna enota sama zagotavlja uradne prostore in sredstva za izpolnjevanje z zakonom in s pravilnikom določenih standardov urejenosti uradnih prostorov. Znesek za kritje teh stroškov črpa iz sredstev za materialne stroške in investicijsko vzdrževanje.²⁹ Seštevek stroškov najemnine, obratovalnih stroškov, stroškov čiščenja in stroškov investicijskega vzdrževanja za uradni prostor ne sme presegati 40,00 evrov na posamezno sklenitev zakonske zveze.³⁰ Upravna enota lahko uradne prostore in sredstva za izpolnjevanje minimalnih standardov, kot jih določata zakon in pravilnik, zagotovi tudi tako, da z lastniki ustreznih prostorov sklene sporazum o njihovi neodplačni uporabi. Odplačen najem ustreznih prostorov je dopusten zgolj izjemoma. Pogoj za njega je soglasje ministra, pristojnega za upravo.³¹

Načelnik upravne enote ima dolžnost, da določi vsaj en uradni prostor, ki bo služil kot uradni prostor za sklepanje zakonske zveze. Ta prostor mora biti dostopen invalidnim osebam. Pravilnik določa minimalne značilnosti, ki jih mora prostor nuditi bodočima zakoncema. Uradni prostor mora biti svetel in primerno urejen. Tak prostor mora obsegati najmanj 40 kvadratnih

---

²⁷ Drugi odstavek 4. člena Pravilnika.

²⁸ Določba 5. člena Pravilnika.

²⁹ Tretji odstavek 9. člena Pravilnika.

³⁰ Določba 6. člena Pravilnika.

³¹ Sedmi in osmi odstavek 6. člena Pravilnika.

metrov. Opremljen mora biti z mizo in stoli za bodoča zakonca ter priči. V uradnem prostoru morajo biti postavljeni državni simboli, skladno s predpisi, ki urejajo njihovo uporabo, t.j. skladno z Zakonom o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (Uradni list RS, št. 67/94). Poleg ustreznega uradnega prostora za sklepanje zakonske zveze, mora biti v istem objektu tudi toaletni prostor ter prostor za pripravo na sklenitev zakonske zveze.³² Za prostore, ki ne izpolnjujejo navedenih kriterijev, je predvidena ukinitvev. Prostori, ki se ne bodo več uporabljali za namene sklepanja zakonske zveze, se ukinejo s sklepom načelnika upravne enote v soglasju z ministrom, pristojnim za javno upravo.³³

Zakonsko zvezo se sklene na sedežu upravne enote v času uradnih ur.³⁴ V času uradnih ur upravne enote mora načelnik te upravne enote najmanj en dan v tednu zagotoviti konkreten prostor na sedežu upravne enote, kjer se lahko sklene zakonska zveza. Tudi ta prostor znotraj upravne enote določi načelnik s sklepom. In ravno tako so tudi za ta prostor določeni minimalni standardi. Tudi ta prostor mora biti osvetljen in primerno urejen, opremljen z državnimi simboli, pri čemer pa je lahko velikost tega prostora tudi manjša od 40 kvadratnih metrov. Če načelnik upravne enote za sklepanje zakonske zveze ne more zagotoviti prostora na sedežu upravne enote, mora v času uradnih ur upravne enote najmanj en dan v tednu zagotoviti sklepanje zakonske zveze v uradnem prostoru, o čemer načelnik odloči s sklepom.³⁵

Načelnik ima pristojnost, da določi čas, namenjen sklepanju zakonskih zvez. Pravilnik mu nalaga dolžnost, da zagotovi sklepanje zakonske zveze ob sobotah v časovnem razponu najmanj pet ur, ki ga določi med 10.00 in 19.00 uro. Ob prijavi sklenitve zakonske zveze matičar bodočima zakoncema ponudi proste termine. Ob tem je treba upoštevati, da si sklenitve zakonskih zvez sledijo v strnjem časovnem zaporedju.³⁶

4.2.1. URADNI PROSTORI ZA SKLEPANJE ZAKONSKE ZVEZE

Zakonsko urejen sistem državne uprave na lokalni ravni, ki je tudi podzakonsko normiran, je sestavljen iz 58 upravnih enot, znotraj le-teh pa je bilo v letu 2018 določenih 179 prostorov, ki naj bi služili kot uradni prostor za sklepanje zakonske zveze. Pri čemer ima 10 upravnih enot po en uradni prostor namenjen sklepanju zakonske zveze, 15 upravnih enot ima v ta namen dva uradna prostora, 15 upravnih enot ima tri uradne prostore za sklepanje zakonske zveze. Štiri uradne prostore za sklepanje zakonske zveze je moč najti pri osmih upravnih enotah

---

³² Določba 10. člena Pravilnika

³³ Drugi odstavek 5. člena Pravilnika.

³⁴ Določba 8. člena Pravilnika.

³⁵ Prav tam.

³⁶ Določba 9. člena Pravilnika.

ter pet uradnih prostorov za sklepanje zakonske zveze pri štirih upravnih enotah. Šest uradnih prostorov za sklepanje zakonske zveze imajo štiri upravne enote. Sedem uradnih prostorov za sklepanje zakonske zveze lahko najdemo na eni upravni enoti (UE Lendava) ter kar enajst uradnih prostorov za sklepanje zakonske zveze na upravni enoti Murska Sobota. Na podlagi navedenih podatkov lahko zaključimo, da ima v Sloveniji vsaka upravna enota v povprečju tri uradne prostore, ki služijo sklepanju zakonske zveze. Število uradnih prostorov, ki služijo sklepanju zakonskih zvez, se je v letu 2018 povečalo za približno 8%. To pomeni, da imamo v Sloveniji 13 dodatnih prostorov za sklepanje zakonskih zvez v primerjavi z letom 2017. Iz pregleda števila sklenjenih zakonskih zvez v enakih časovnih intervalih v različnih letih, je mogoče zaznati trend naraščanja sklenjenih zakonskih zvez. V letu 2018 je bilo skupaj sklenjenih 7.092 zakonskih zvez. Kar pomeni kar 11.9% povečanje sklenjenih zakonskih zvez v primerjavi z letom 2017, v katerem je skupno število sklenjenih zakonskih zvez znašalo 6.336. Leta 2018 je bilo torej 756 sklenjenih zakonskih zvez več. Od navedenih 7.092 sklenjenih zakonskih zvez v letu 2018 je bilo približno 70% zakonskih zvez sklenjenih v uradnih prostorih, t.j. 4.954 sklenjenih zakonskih zvez v uradnih prostorih. Preostalih 30% oziroma 2.138 zakonskih zvez pa je bilo sklenjenih izven uradnih prostorov.³⁷ V sedmih uradnih prostorih je bilo v enem letu sklenjenih več kot 100 zakonskih zvez, od tega največ na Upravni enoti Ljubljana, izpostava Ljubljana Bežigrad.³⁸ V kar štirinajstih uradnih prostorih pa ni bila sklenjena niti ena zakonska zveza.³⁹

---

³⁷ Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 4.

³⁸ Na UE Ljubljana (izpostava Ljubljana Bežigrad) je bilo v letu 2018 sklenjenih 593 zakonskih zvez. Na UE Radovljica (Občina Blej) je bilo sklenjenih 144 zakonskih zvez v letu 2018, na UE Maribor (Rotovž) 137 sklenjenih zakonskih zvez, na UE Ptuj (sedež UE) 132 sklenjenih zakonskih zvez, na UE Kranj (Gorenjski muzej) je bilo sklenjenih 123 zakonskih zvez v letu 2018. Na UE Maribor (sedež UE) ter na UE Novo mesto (prostori UE) je bilo v letu 2018 sklenjenih 121 zakonskih zvez. Nadaljnjih 107 zakonskih zvez v letu 2018 je bilo sklenjenih na UE Murska Sobota (Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 4).

³⁹ V uradnih prostorih upravnih enot UE Kočevje (Poročna dvorana na Trgu Zbora odposlancev), UE Ljubljana (Kersnikova ulica in Tobačna ulica), UE Murska Sobota (Poročna dvorana v zgradbi Občine Šalovci), UE Pesnica (Poročna dvorana Občine Šentilj, Sejna soba Občine Šentilj ter Sejna soba Upravne enote Pesnica), UE Radlje ob Dravi (Dvorana Gasilskega doma Ribnica na Pohorju), UE Ruše (UE Ruše), UE Sevnica (Upravna enota Sevnica), UE Šmarje pri Jelšah (Šmarje pri Jelšah), UE Tolmin (Strgulčeva hiša Bovec), UE Velenje (Glasbena šola Frana Koruzna Koželjskega) in UE Žalec (Schwentnerjeva hiša Vransko) v letu 2018 ni bila sklenjena nobena zakonska zveza (Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 4).

4.3. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE ZUNAJ URADNIH PROSTOROV

Zakonska zveza se lahko sklene tudi zunaj uradnih prostorov. Sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov ima lahko upravičen razlog, ali pa imata bodoča zakonca takšno željo iz drugih razlogov. Bodočima zakoncema je ponujena tudi možnost, da si prilagodita čas sklenitve zakonske zveze, ta se lahko sklene v uradnem času⁴⁰ ali pa zunaj uradnega časa za sklepanje zakonske zveze. Zakonska zveza se sklene zunaj uradnih prostorov na podlagi predhodnega predloga bodočih zakoncev, ki morata za tak način sklenitve zakonske zveze navesti tudi upravičene razloge. Upravičeni razlogi so tisti, ki onemogočajo navzočnost para v uradnih prostorih. Kot upravičen razlog šteje zlasti visoka starost ali težka bolezen ter tudi prestajanje zaporne kazni.⁴¹ V tem primeru se dodatni stroški, povezani s sklenitvijo zakonske zveze zunaj uradnih prostorov, zagotovijo iz proračuna Republike Slovenije. Vendar upravičeni razlogi niso predpogoj za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov. Če bodoča zakonca izrazita željo za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov in sta pripravljena poravnati s tem nastale dodatne stroške, je dopustna sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov v primeru t.i. drugih razlogov. Vlogo za sklenitev zakonske zveze z vsemi potrebnimi prilogami in navedenimi razlogi, je treba vložiti najmanj 30 dni pred nameravano sklenitvijo zakonske zveze. Zahtevi za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov je treba predložiti še soglasje za uporabo lokacije za sklenitev zakonske zveze. Načelnik upravne enote ima pristojnost, da preuči razloge, s katerimi bodoča zakonca utemeljujeta svojo zahtevo za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov. Po preučitvi navedenih razlogov z odločbo dovoli takšno sklenitev zakonske zveze, ali pa jo zavrne. Zoper to upravno odločbo je predvideno pravno sredstvo, in sicer pritožba, za presojo katere je pristojno ministrstvo, pristojno za družino.⁴²

Kadar ne obstajajo upravičeni razlogi za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov, se sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov dovoli glede na možnosti posamezne upravne enote in če tovrstna sklenitev zakonske zveze ne bi bila težko izvedljiva.⁴³

---

⁴⁰ Upravne organizacije imajo uradne ure najmanj trikrat tedensko, vsak ponedeljek, sredo in petek v dopoldanskem času in vsako sredo v popoldanskem času, v skupnem obsegu najmanj 11 ur, od tega v popoldanskem času najmanj 2 uri. Uradne ure se v dopoldanskem času ne smejo začeti po 9. uri in ne končati pred 12. uro, v popoldanskem času pa se ne smejo začeti pred 14. uro in končati pred 16. uro. Minimalni obseg popoldanskih uradnih ur je dve uri, kot določa 8. člen Uredbe o poslovnem času, uradnih urah in delovnem času v organih državne uprave.

⁴¹ Kraljić S., 2019, str. 137.

⁴² Določba 35. člena DZ.

⁴³ Določba 11. člena Pravilnika.

Če načelnik upravne enote odobri vlogo para za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov na podlagi drugih razlogov, morata bodoča zakonca plačati strošek za sklenitev zakonske zveze v višini 170,00 EUR. Navedeni znesek sta dolžna poravnati najmanj pet dni pred sklenitvijo zakonske zveze, sicer se zakonska zveza ne sklene. Navedeni znesek morata nakazati na podračun upravne enote 639 in je namenjen za izdatke upravne enote, ki so povezani z izvedbo postopka sklenitve zakonske zveze zunaj uradnih prostorov.⁴⁴

Tudi v primeru, ko par sklepa zakonsko zvezo zunaj uradnih prostorov, je treba zagotoviti določeno slovesnost izbranega prostora za sklenitev. Tako je treba zagotoviti ustrezno opremo za uradno sklenitev zakonske zveze na način, da ustreza izbrani lokaciji. To pomeni zlasti prisotnost državnih simbolov na izbrani lokaciji, kjer poteka uradna sklenitev zakonske zveze. Ostalo opremo, predvsem miza in stoli, pa se zagotovijo glede na primernost lokacije.

4.3.1. POMEN KRAJA SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE

Sklenitev zakonske zveze pred pristojnim organom je znak tradicionalnosti, s tem pa se zasledujejo tako slovesnost kot tudi dokazni razlogi. Slovenska zakonodaja bodočima zakoncema omogoča, da sklenitev zakonske zveze prilagodi lastnim vrednostnim nazorom. Zakonskemu paru je omogočen odstop od tradicionalnega sklepanja zakonske zveze, saj lahko izbereta manj slovesen postopek sklenitve zakonske zveze samo pred matičarjem in brez navzočnosti prič. Enako velja tudi za sklenitev partnerske zveze. Če primerjamo možnosti sklenitve zakonske zveze zunaj uradnih prostorov, z možnostmi sklenitve partnerske zveze, je obema skupno, da gre za svoboden izraz volje skleniti z zakonom urejeno skupnost moža in žene oziroma dveh žensk ali dveh moških. Obe tudi temeljita na medsebojnem spoštovanju, zaupanju in pomoči.⁴⁵

Zakonska zveza se sme skleniti tudi na drugem mestu, zunaj uradnih prostorov, če bodoča zakonca podata to zahtevo. Pri čemer morata zahtevo opremiti z razlogi, ki utemeljujejo sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov. Upravni organ pri presoji dane zahteve odloči tako, kot je v danih okoliščinah konkretnega primera najsmotrnejše oziroma najprimernejše, pri čemer upošteva tudi javni interes. Upravni organ torej odloča po prostem poudarku. Tudi Ustavno sodišče RS je poudarilo pomen slovesnosti sklenitve zakonske zveze,

---

⁴⁴ Peti odstavek 11. člena Pravilnika.

⁴⁵ Odločba Ustavnega sodišča RS, št. U-I-255/13 z dne 18. 2. 2016, točka 10 – baza IUS-Info.

ki je tako v javnem interesu kot v interesu para, ki želi svoj osebni dogodek prilagoditi tudi lastnim vrednotam in željam.⁴⁶

4.4. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE IZVEN URADNEGA ČASA

Bodoča zakonca morata v vlogi za sklenitev zakonske zveze podati tudi morebitno zahtevo za sklenitev zakonske zveze izven uradnega časa za sklepanje zakonske zveze.⁴⁷ Tovrstnemu zahtevku načelnik upravne enote ugotovi, upoštevajoč možnosti konkretne upravne enote, vse pod pogojem, da sklenitev zakonske zveze zunaj uradnega časa za sklepanje ne bi bila težko izvedljiva.⁴⁸ V vlogi morata bodoča zakonca navesti razloge, zaradi katerih želita, da se postopek sklenitve zakonske zveze opravi izven predpisanega uradnega časa. Po preučitvi razlogov načelnik upravne enote izda odločbo, s katero ugotovi prošnji bodočega zakonskega para in dovoli sklenitev zakonske zveze zunaj uradnega časa, ali pa zahtevek zavrne. V primeru odobrene vloge je bodočima zakoncema naloženo še plačilo dodatnih stroškov, povezanih z izvedbo sklenitve zakonske zveze zunaj uradnega časa, prav tako v višini 170,00 EUR. Navedeni pavšalni znesek je določen glede na povprečni izračunan znesek v primeru individualnega določanja stroškov. S pavšalnim zneskom se zagotavlja solidarnost med državljani, a hkrati tudi neenakost, saj ne upošteva dejansko nastalih stroškov.⁴⁹ Navedeni znesek sta bodoča zakonca dolžna poravnati najmanj pet dni pred sklenitvijo zakonske zveze na podračun upravne enote. V primeru neplačila pa se zakonska zveza ne sklene. Tudi vloga za sklenitev zakonske zveze zunaj uradnega časa mora biti vložena najmanj 30 dni pred nameravano sklenitvijo zakonske zveze. Bodoča zakonca nimata povsem svobodnih rok za določitev termina, v katerem bosta sklenila zakonsko zvezo. Čeprav se zakonska zveza lahko sklene zunaj uradnega časa, pa to ni izvedljivo na z zakonom določene praznike v Republiki Sloveniji, ki so dela prosti, kot tudi ne na druge, z zakonom določene proste dni.

V Sloveniji je največ zakonskih zvez še vedno sklenjenih ob sobotah. V letu 2018 je bilo v soboto sklenjenih 4.993 zakonskih zvez, kar predstavlja 70% vseh sklenjenih zakonskih zvez. Od tega je bilo 3.040 zakonskih zvez sklenjenih v uradnih prostorih ter 1.953 izven uradnih prostorov. Med tednom, v času uradnih ur, je bilo v uradnih prostorih sklenjenih 1.864 zakonskih zvez ter 50 zakonskih zvez izven uradnih prostorov. Leta 2018 je bilo med tednom

---

⁴⁶ Odločba Ustavnega sodišča RS, št. U-I-255/13 z dne 18. 2. 2016, točka 10 – baza IUS-Info.

⁴⁷ Določba 11. člena Pravilnika.

⁴⁸ Določba 13. člena Pravilnika.

⁴⁹ Kraljić S., 2019, str. 139.

v času uradnih ur, vendar izven uradnih prostorov, sklenjenih 51 zakonskih zvez, izven uradnih ur ter izven uradnih prostorov pa 134 zakonskih zvez.⁵⁰

5. OSEBE NAVZOČE PRI SKLENITVI ZAKONSKE ZVEZE

Za sklenitev zakonske zveze zakon zahteva osebno navzočnost obeh bodočih zakoncev, saj DZ ne predvideva več sklenitve zakonske zveze po pooblaščenju. V času veljavnosti ZZZDR je smela upravna enota, ki je skrbelo za vodstvo matičnega registra za naselje, kjer se je sklepala zakonska zveza, dovoliti, da se sklene zakonska zveza po pooblaščenju, v posebno utemeljenih primerih. Pri tem je veljala omejitev, da je bil samo eden od bodočih zakoncev lahko zastopan po pooblaščenju. Pooblaščenec je moral imeti pooblastilo, izdano v obliki javne listine. V pooblastilu je morala biti natančno navedena oseba, s katero je nameraval pooblastitelj skleniti zakonsko zvezo. Zakonska zveza po pooblaščenju se je smela skleniti v treh mesecih od izdaje pooblastila.⁵¹

Pri sklenitvi zakonske zveze gre za strogo osebno dejanje, kar terja navzočnost obeh bodočih zakoncev. Ker DZ predvideva sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov, zakonodajalec ni videl utemeljenih razlogov za ohranitev instituta zastopanja pri sklepanju zakonske zveze. Temu v prid govori tudi dejstvo, da kdor ni sposoben izjaviti svojega soglasja za sklenitev zakonske zveze, tudi ni sposoben podeliti pooblastila za to dejanje. Z ureditvijo po DZ se poskuša omejiti tudi zmote v osebi zakonca.⁵²

Poleg navzočnosti para, DZ kot obvezno določa še prisotnost matičarja. Glede prisotnosti ostalih oseb pa DZ bodočima zakoncema dopušča nekaj avtonomije, tako, da se lahko sama odločita, ali bosta zakonsko zvezo sklenila pred pričami, ali brez njih. Navzočnost prič pri sklepanju zakonske zveze po DZ ni več obvezna. Bodoča zakonca samostojno izbereta med sklenitvijo zakonske zveze pred načelnikom uprave enote, sklenitvijo zakonske zveze pred osebo, ki je za to pooblaščen s strani načelnika upravne enote, in med sklenitvijo zakonske zveze pred županom. Bodoča zakonca lahko izrazita zahtevo po sklenitvi zakonske zveze tudi

---

⁵⁰ Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 4.

⁵¹ Določba 30. člena ZZZRD.

⁵² Vlada Republike Slovenije, Predlog Družinskega zakonika, prva obravnava, EVA 2006-2611-0062, Poročevalec, na URL: <https://skupnostobcin.si/wpcontent/uploads/2016/12/9b7fa9f28fe58285777f.pdf> (16. 12. 2019), str. 154.

zgolj pred matičarjem.⁵³ Iz navedenega sledi, da najožji možen krog oseb, ki morajo sodelovati pri sklenitvi posamezne zakonske zveze, obsega vsaj tri posameznike, to so matičar ter bodoča zakonca.

Če se zakonska zveza sklene pred pričami, imata bodoča zakonca prosto pot pri izbiri osebe, ki bo pri sklenitvi njune zakonske zveze nastopala kot priča. Pri izbiri ju omejuje zgolj to, da je priča lahko le oseba, ki je poslovno sposobna.⁵⁴ Iz navedenega praviloma sledi, da mora izbrana oseba že dopolniti osemnajst let starosti. Izjema so posamezniki, ki pred osemnajstim letom pridobijo poslovno sposobnost, to je v primeru, če mladoletna oseba sklene zakonsko zvezo oziroma če pridobi poslovno sposobnost na podlagi odločbe nepravdnega sodišča, ker je postala starš.

Osebe, ki sodelujejo pri sklenitvi zakonske zveze, morajo imeti urejen videz. Načelnik oziroma pooblaščen oseb in župan morajo za sklenitev zakonske zveze nositi insignijo z državnim grbom ali pa grb Republike Slovenije. Tudi za matičarja je predvideno, da nosi grb Republike Slovenije, pri čemer je določeno, da se mora priponka grba Republike Slovenije nahajati na levi strani v prsni višini.⁵⁵ Zahteva po izkazovanju državnosti ni posebnost Republike Slovenije, predstavnost državnosti je pogost pogoj za veljavno sklenitev zakonske zveze pred državnim organom.⁵⁶

5.1. PLAČILO OSEB, KI SODELUJEJO PRI SKLENITVI ZAKONSKE ZVEZE

Pri sklenitvi zakonske zveze pred pooblaščen oseb, ki ni zaposlena na upravni enoti, se plačilo izvede na podlagi podjemne pogodbe, po kateri ji pripada plačilo v višini 40,00 EUR za prvo sklenitev zakonske zveze, za vsako nadaljnjo sklenjeno zakonsko zvezo v istem dnevu pa ji pripada po 5,00 EUR.⁵⁷ Pri enkratnem pooblastilu, to je ob enkratni sklenitvi zakonske zveze, pa pooblaščen oseb ni upravičen do plačila. Kadar se zakonska zveza sklepa na soboto ali izven uradnih ur poslovanja upravne enote, so matičar oziroma načelnik ali od njega pooblaščen oseb, ki je uslužbenec upravne enote, upravičeni do plačila nadur. Nadurno delo obsega tudi priprave na delo, in sicer gre upravičencu priznati največ dve naduri za prvo sklenitev zakonske zveze na isti lokaciji.⁵⁸ Ker država bodočima zakoncema zagotavlja

---

⁵³ Določba 38. člena DZ.

⁵⁴ Tretji odstavek 36. člena DZ.

⁵⁵ Določba 17. člena Pravilnika.

⁵⁶ Kraljić S., 2019, str. 141.

⁵⁷ Prvi odstavek 18. člena Pravilnika.

⁵⁸ Drugi odstavek 18. člena Pravilnika.

standard slovesnosti ob sklepanju zakonske zveze, je matičar na vsaka tri leta sklepanja zakonskih zvez upravičen do sredstev za nakup svečane obleke v višini do največ 190 EUR.⁵⁹ Upravna enota zagotavlja tudi sredstva za povračilo matičarjevih stroškov, v višini največ 40 EUR, in sicer je s tem mišljeno povračilo stroškov matičarju, ki so mu nastali z zagotovitvijo urejenosti. Vendar je do povračila teh stroškov upravičen le, kadar se zakonska zveza sklepa izven uradnih ur, kajti v primeru sklepanja zakonske zveze v času uradnih ur matičarju ne pripada povračilo stroškov za urejenost. Evidenco o sredstvih, iz katerih zagotavlja povračilo matičarjevih stroškov povezanih s slovesnostjo in urejenostjo, vodi upravna enota.

6. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE

6.1. PREVERJANJE ISTOVETNOSTI PARA

Pred sklenitvijo zakonske zveze mora matičar ugotoviti, da osebi, ki želita skleniti zakonsko zvezo, izpolnjujeta zakonsko predpisane pogoje za veljavnost zakonske zveze. Pri tem je treba upoštevati, katero materialno pravo bomo uporabili, za presojo izpolnjenosti pogojev. V kolikor želita zakonsko zvezo skleniti državljana iste države v svoji državi, se pogoji ugotavljajo po pravu te države. Tako jasnega odgovora pa ni, kadar želi zakonsko zvezo skleniti tujec. V tovrstnih primerih se lahko zakonska zveza sklepa po pravilih prava države, v kateri se zakonska zveza sklepa, bodisi pa se uporabi pravo države, katere državljan je tujec. Še manj jasnosti je v primeru, ko sta tujca oba bodoča zakonca, lahko se uporabijo pravne norme ene ali druge države ali celo več držav, vse odvisno od nacionalnih predpisov in določil mednarodnega zasebnega prava.

V Sloveniji velja, da se pogoji za sklenitev zakonske zveze za vsako osebo presojajo po pravu države, katere državljan je ob sklenitvi zakonske zveze.⁶⁰ Državljan Republike Slovenije, ki želi skleniti zakonsko zvezo v Sloveniji, potrebuje zgolj identifikacijski dokument za sklenitev zakonske zveze, ostalih dokumentov ali potrdil ne potrebuje. Da je temu tako, gre pripisati elektronsko vodenemu matičnemu registru, ki matičarjem omogoča vpogled v osebni status posameznika, neodvisno od tega, kje v Sloveniji je ta posameznik rojen. V kolikor pa morebitna dejstva o osebnem statusu niso evidentirane v matičnem registru, ki so se zgodile v

---

⁵⁹ Tretji odstavek 19. člena Pravilnika.

⁶⁰ Zadavec B., Pravna praksa, št. 37/2010, str. 18.

tujini, mora zakonec pred sklenitvijo zakonske zveze organu predložiti ustrezne listine. Naloga matičarja je, da ugotovi, ali tujec izpolnjuje pogoje za sklenitev zakonske zveze, kot jih določa pravo njegove države. Ob prijavi zakonske zveze mora tujec predložiti identifikacijski dokument in v kolikor ta ne izkazuje državljanstva, mora predložiti še potrdilo o državljanstvu. Ob prijavi zakonske zveze mora tujec podati tudi izpisek iz rojstne matične knjige, potrdilo, da po pravu države katere član je, ne obstajajo zadržki za sklenitev zakonske zveze ter potrdilo, da ni poročen, če prihaja iz države, v kateri že sklenjena zakonska zveza ni zadržek za sklenitev nove.⁶¹ Če matičar v postopku prijave zakonske zveze ugotovi, da država, katere državljan je bodoči zakonec, ne izdaja določenega potrdila, ki izkazuje nek osebni status, mora matičar pogoje, izpolnjenost katerih je treba preveriti za veljavno sklenitev zakonske zveze, ugotoviti na podlagi drugih ustreznih dokaznih sredstev.

6.2. SLOVESNOST SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE

Slovesnost sklepanja zakonske zveze poteka po utečenem postopku, ki je v pretežnem delu dodobra formaliziran. Začne se z ugotavljanjem istovetnosti para. Matičar mora na podlagi osebnega dokumenta najprej ugotoviti, ali je prisoten par tisti, ki je prijavil svojo namero po sklenitvi zakonske zveze. Nato matičar paru poda pouk o njunih pravicah in dolžnostih, kot jih določa DZ.⁶² Sledi slovesni nagovor, ki ga prebere načelnik upravne enote oziroma od njega pooblaščen oseba ali župan. Slovesni nagovor mora slediti zakonskim in protokolarnim določilom, a so možna manjša odstopanja v smeri individualizacije na željo bodočih zakoncev. Po slovesnem nagovoru par izrazi svojo voljo skleniti zakonsko zvezo, in sicer na način, da načelnik upravne enote ali od njega pooblaščen oseba ali župan vpraša vsakega bodočega zakonca posebej, ali želi skleniti zakonsko zvezo. Za veljavno sklenjeno zakonsko zvezo mora biti odgovor na to vprašanje oseben in pritrديلen ter ob hkratni navzočnosti obeh zakoncev. Po pritrديلnem odgovoru načelnik upravne enote ali od njega pooblaščen oseba ali župan razglasi, da je zakonska zveza sklenjena.⁶³ Po razglasitvi, da je zakonska zveza sklenjena, običajno sledi izmenjava prstanov, je pa to izključno v domeni para, kajti izmenjava prstanov ni obligatorni del sklenitve zakonske zveze. Sledi še podpis listine o sklenjeni zakonski zvezi, ki jo podpišejo zakonca in matičar. Če je kateri od zakoncev izbral nov priimek, se podpiše z izbranim novim

---

⁶¹ Zadravec B., Pravna praksa, št. 37/2010, str. 18.

⁶² Prvi odstavek 15. člena Pravilnika.

⁶³ Četrty odstavek 37. člena DZ.

priimkom. Posledice namreč nastopijo s sklenitvijo zakonske zveze, na kar se veže tudi sprememba priimka.

Po Zakonu o osebnem imenu (Uradni list RS, št. 20/06 in 43/19 – v nadaljevanju: ZOI-1) ima bodoči zakonec možnost, da ob sklenitvi zakonske zveze⁶⁴ bodisi obdrži svoj priimek, izbere priimek zakonca ali partnerja, bodisi zgolj doda priimek zakonca oziroma partnerja k svojemu priimku ali pa izbere priimek zakonca oziroma partnerja in k temu doda svoj priimek.⁶⁵ Ob tem velja, da v kolikor je izbrani priimek sestavljen iz več besed oziroma nedeljivih celot in črk, lahko zakonec ali partner ob sklenitvi zakonske ali partnerske zveze da izjavo o izbiri osebnega imena za pravni promet. Osebno ime za pravni promet je lahko sestavljeno iz besed oziroma nedeljivih celot in črk imena in priimka, pri čemer je treba upoštevati omejitev, da imena ali priimka za pravni promet ne more sestavljati samo ena črka.⁶⁶ ZOI-1 bodočemu zakoncju dopušča možnost, da za pravni promet izbere okrajšavo imena in priimka, upoštevajoč omejitev, da imena in priimka za pravni promet ne more sestavljati samo okrajšava imena ali priimka.⁶⁷ Če državljan Republike Slovenije sklene zakonsko pred organi tuje države z državljanom te države, ima prav tako pravico do izbire in uporabe izbranega novega priimka po sklenitvi zakonske ali partnerske zveze v Republiki Sloveniji. Izbrani priimek se po sklenjeni zakonski zvezi v Republiki Sloveniji uporablja v obliki in na način, kot se uporablja v državi zakonca, v skladu z veljavnimi predpisi te države ter v skladu z razpoložljivim naborom črk in znakov za zapis osebnega imena v Republiki Sloveniji.⁶⁸

Matičar novima zakoncema izroči izpisek iz matičnega registra o sklenjeni zakonski zvezi v slovesni poročni mapi.⁶⁹ Navedeni izpisek ima lastnost javne listine, s katero zakonca izkazujeta obstoj zakonske zveze. V matični register se vpisujejo vse sklenjene zakonske zveze slovenskih državljanov, ne glede na to, kje so bile sklenjene, bodisi v Republiki Sloveniji ali v tujini, ter tudi vse zakonske zveze tujih državljanov, v primeru da so bile sklenjene na območju Republike Slovenije.

Sklenitev zakonske zveze v povprečju traja dvajset minut, pri čemer mora biti med posameznimi sklenitvami zagotovljen odmor, ki ne sme biti krajši od deset minut.⁷⁰ Dejanje sklenitve zakonske zveze zajema tudi predvajanje dogodku primerne glasbe. Pri sklepanju zakonske zveze sme državni organ predvajati dogodku primerno glasbo kot sestavni del

---

⁶⁴ Enako velja ob sklenitvi partnerske zveze.

⁶⁵ Prvi odstavek 15. čl. ZOI-1.

⁶⁶ Drugi odstavek 4. člena ZOI-1.

⁶⁷ Tretji odstavek 4. člena ZOI-1.

⁶⁸ Določba 16. člena ZOI-1.

⁶⁹ Drugi odstavek 15. člena Pravilnika.

⁷⁰ Določba 16. člena Pravilnika.

dejanja.⁷¹ Čeprav to ni izrecno predpisano, je dopuščena tudi možnost, da si zakonca sama izbereta glasbo, za katero želita, da se predvaja ob sklenitvi njune zakonske zveze.⁷²

6.3. SKLENITEV ZAKONSKE ZVEZE SAMO PRED MATIČARJEM

Čeprav ima večina evropskih držav pristojnost za sklepanje zakonske zveze preneseno na matičarje, DZ uvaja dva načina sklepanja zakonske zveze. Ustaljena in najpogostejša je sklenitev zakonske zveze pred matičarjem in načelnikom upravne enote oziroma od njega pooblaščen osebno ali županom. Določba 33. člena DZ pa je uvedla dodaten način sklenitve zakonske zveze, t.j. sklenitev zakonske zveze zgolj pred matičarjem, pri katerem matičar izpelje ves postopek sklenitve zakonske zveze in zakonsko zvezo tudi razglasi za sklenjeno.⁷³ Sklenitev zakonske zveze samo pred matičarjem poteka brez prisotnosti načelnika upravne enote oziroma od njega pooblaščen osebe ali župana. Zakonca lahko že ob prijavi namere po sklenitvi zakonske zveze izrazita zahtevo po sklenitvi zakonske zveze zgolj pred matičarjem. Matičar začne postopek sklepanja zakonske zveze z ugotavljanjem istovetnosti bodočih zakoncev. To pomeni, da matičar na podlagi osebnega dokumenta ugotovi, ali sta bodoča zakonca osebi, ki sta prijavila namen sklenitve zakonske zveze.⁷⁴ Nato matičar bodoča zakonca poduči o pravicah in dolžnostih, ki izhajajo iz zakonske zveze.⁷⁵ Sklepanja zakonske zveze zgolj pred matičarjem ne obsega branja slovesnega nagovora. Po seznanitvi z zakonskimi pravicami in dolžnostmi sledi vprašanje matičarja vsakemu od bodočih zakoncev, ali želi skleniti zakonsko zvezo. Zakonska zveza je veljavno sklenjena, ko zakonca osebno in ob hkratni navzočnosti pritrtilno odgovorita na matičarjevo vprašanje, ali želita drug z drugim skleniti zakonsko zvezo. Pritrdilnemu odgovoru sledi še matičarjeva razglasitev veljavno sklenjene zakonske zveze.⁷⁶ Razglasitvi sklenjene zakonske zveze običajno sledi izmenjava prstanov, na željo zakoncev je mogoče ta del dejanja sklepanja zakonske zveze tudi opustiti, kajti izmenjava prstanov ni obvezna. Zakonca nato podpišeta listine o sklenjeni zakonski zvezi, sopodpisnik katere je tudi matičar. Če se je kateri od zakoncev odločil za spremembo priimka, se podpiše z novo izbranim priimkom. Sklenitev zakonske zveze se zaključi z matičarjevo izročitvijo izpiska iz matičnega registra o sklenjeni zakonski zvezi v slovesni poročni mapi.⁷⁷

⁷¹ Šesti odstavek 37. člena DZ.

⁷² Krajić S., 2019, str. 143.

⁷³ Zdravec B., Pravna praksa, št. 8/2010, str. 12.

⁷⁴ Prvi odstavek 39. člena DZ.

⁷⁵ Prvi odstavek 15. člena Pravilnika.

⁷⁶ Četrty odstavek 39. člena DZ.

⁷⁷ Drugi odstavek 15. člena Pravilnika.

Tudi postopek sklenitve zakonske zveze samo pred matičarjem naj bi trajal približno dvajset minut, pri čemer je potrebno zagotoviti vsaj deset minutni odmor med posameznimi obredi.⁷⁸ V postopku sklenitve zakonske zveze pred matičarjem sme državni organ predvajati dogodku primerno glasbo.⁷⁹ Velja, da lahko zakonca izbor predvajane glasbe prilagodita svojim željam.

V letu 2018 se je 1.151 parov odločilo za možnost sklenitve zakonske zveze samo pred matičarjem. Od tega je bilo 1.110 sklenitev zakonske zveze zgolj pred matičarjem v uradnih prostorih za sklepanje zakonske zveze ter 41 izven uradnih prostorov.⁸⁰

Sklenitev zakonske zveze pred matičarjem predstavlja poenostavitev postopka sklenitve zakonske zveze, ki ima pozitivne učinke tudi na zmanjševanje porabe proračunskih sredstev. Uvedba sklenitve zakonske zveze samo pred matičarjem ima vpliv na svečanost in pomembnost posamezne sklenitve zakonske zveze. Kljub opustitvi zakonodajalčeve zahteve po svečanosti sklepanja zakonske zveze, je Slovenija poseben primer med evropskimi državami, saj do uveljavitve DZ ni poznala sklenitve zakonske zveze samo pred matičarjem. V Sloveniji je bila vse do DZ uveljavljena sklenitev zakonske zveze pred načelnikom upravne enote ali od njega pooblaščen osebe, pri čemer se zahteva matičarjeva navzočnost. Treba je poudariti, da je pooblaščen oseba za sklepanje zakonske zveze ostanek socialističnega obdobja. Pooblaščen oseba za sklepanje zakonske zveze se je kot zakonski termin pojavila z Osnovnim zakonom o zakonski zvezi iz leta 1963. Zakonska zveza po navedenem zakonu se je sklepala pred pristojnim organom, t.i. ljudski odbor, ki je bil pristojen za vodenje matične knjige na območju, v katerem sta imela zaročenca ali vsaj eden od njiju svoje prebivališče. Ljudski odbor je določil svojega predsednika ali člana, ki je moral sodelovati pri sklenitvi zakonske zveze. Poleg te osebe je moral biti navzoč tudi matičar, ki je pod predsednikovim nadzorom opravil opravila povezana s prijavo in vpisom zakonske zveze v matično knjigo. Od leta 1965, z uveljavitvijo Temeljnega zakona o zakonski zvezi, se je zakonska zveza sklepala pred državnim organom občine. Pri sklenitvi zakonske zveze so morali sodelovati predsednik občinske skupščine ali odbornik, ki ga je določil občinski odbor. Poleg predsednika ali odbornika je bila nujna še navzočnost matičarja. Zakonske zveze pred državnimi organi se v Sloveniji sklepajo od leta 1946. Pristojnost za sklepanje zakonskih zvez so prvi imeli ljudski odbori, ki so sodili pod

---

⁷⁸ Določba 16. člena Pravilnika.

⁷⁹ Šesti odstavek 37. člena DZ.

⁸⁰ Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 4.

občinsko upravo. Danes pa velja, da se zakonsko zvezo sklepa pred upravnimi organi.⁸¹ Z DZ je torej odpravljena večletna slovenska tradicija, po kateri se zakonska zveza ne more skleniti samo ob pristojnosti matičarja.

Že pred uveljavitvijo DZ je matičar opravljaj ključne naloge, od ključnih nalog mu je bila odvzeta zgolj razglasitev sklenjene zakonske zveze. Matičar je namreč poskrbel za podpis listine, zaključil postopek sklenitve zakonske zveze in uredi vse formalnosti, povezane s podpisi.

Matičar mora izpolnjevati vse pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki je pooblaščenca za sklenitev zakonske zveze. Državljanstvo Republike Slovenije ni zgolj pogoj, ki ga mora izpolnjevati oseba, pred katero se sklepa zakonska zveza, pač pa je tudi pogoj za zaposlitev v upravni enoti. Matičar, kot uslužbenec upravne enote, tako nedvomno mora izpolnjevati pogoj slovenskega državljanstva. Matičar je oseba, ki ravna z občutljivimi osebnimi podatki posameznika, saj je zadolžen za evidentiranje vseh sprememb posameznikovega osebnega statusa. Matičarji morajo uživati ugled in spoštovanje družbe, saj se posamezniki nanje obračajo v zvezi z najrazličnejšimi upravnimi zadevami. Matičarji aktivno obvladajo slovenski jezik in imajo sposobnost javnega nastopanja, saj je njihovo delo povezano ravno s komunikacijo s posamezniki. Matičarji se z javnim nastopanjem srečajo pri vsaki sklenitvi zakonske zveze, saj so prisotni v celotnem postopku sklepanja zakonske zveze, pogosto pa pri sklepanju zakonske zveze preberejo tudi del besedila. Matičarji imajo tudi polno poslovno sposobnost.⁸² Postavlja se torej vprašanje, v čem je dodana vrednost načelnika upravne osebe oziroma pooblaščenca osebe ali župana.

Izbira med sklenitvijo zakonske zveze pred pooblaščenca osebo ter sklenitvijo zakonske zveze samo pred matičarjem je v popolni diskreciji bodočih zakoncev. Zakonca izbereta opcijo, ki ustreza njunim željam, zlati tistim glede slovesnosti postopka sklenitve zakonske zveze. Sklenitev zakonske zveze samo pred matičarjem, brez pooblaščenca osebe ter prič, ima namreč prizvok kratkega, neslovesnega in uradnega dejanja. Pogosto pa spregledamo, da sta bodoča zakonca lahko že pred uveljavitvijo DZ slovesnost postavila na stranski tir. Predstavljamo si lahko strogo uradniški postopek med tednom, na upravni enoti, v zgodnjih urah, brez izmenjave poročnih prstanov, brez svatov. Postopek sklenitve zakonske zveze je lahko že pred DZ potekal zgolj ob navzočnosti para, dveh tujih prič, načelnika upravne enote oziroma pooblaščenca osebe ali župana ter matičarja. Opisano prav gotovo predstavlja intimno sklenitev zakonske zveze, pri kateri je bila na željo para slovesnost obreda nekoliko zanemarjena. Iz tega sledi, da prisotnost

---

⁸¹ Zdravec B., Pravna praksa, št. 23/2011, str. 16.

⁸² Prav tam.

načelnika upravne enote oziroma pooblaščen osebe ali župana ne gre nekritično povezovati s slovesnostjo obreda. Je pa lahko nekoliko sporno to, da matičar pri sklenitvi zakonske zveze, ki poteka zgolj pred matičarjem in brez poročnih prič, nima slovesnega nagovora. Kljub temu pa je predvideno predvajanje dogodku primerne glasbe kot sestavni del dejanja.⁸³ Glasbena spremljava, ki jo zakonca lahko prilagodita svojemu okusu, se predvaja na njuno željo, zato je upoštevana tudi zahteva zakoncev, da se glasba pri sklenitvi zakonske zveze ne predvaja.

7. PONOVI TEV SLOVESNOSTI OB JUBILEJU SKLENITVE ZAKONSKE ZVEZE

Ponovitev slovesnosti je možnost za zakonca, ki želita ponovitev slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze. Postopek ponovitve slovesnosti se izvede na podlagi njune prijave pri upravni enoti, na območju katere nameravata ponoviti slovesnost.⁸⁴ Za ponovitev slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze je pristojen načelnik upravne enote ali od njega pooblaščen osebe oziroma župan.⁸⁵ Zakonodajalec je postopek ponovitve slovesnosti prepustil izvršilni veji oblasti. Minister, pristojen za družino, ter minister, pristojen za javno upravo, soglasno predpišeta način izvedbe ponovitve slovesnosti, višino in način plačila za osebe, ki sodelujejo pri ponovitvi slovesnosti, ter druge vidike postopka ponovitve slovesnosti.⁸⁶

Ponovitev slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze je rezultat družbenih vrednot. Normativna ureditev ponovitve slovesnosti sledi družbeni tendenci, ki želi spodbujati zakonsko zvezo ter jo ohranjati kot eno izmed vrednot, zlasti dalj časa trajajočo.⁸⁷ Gre torej zgolj za postopek, namenjen duhovnim potrebam zakonskega para, brez ustvarjanja pravnih posledic. Zakonski par, ki želi ponovitev slovesnosti, to prijavi pri upravni enoti, na območju katere namerava ponoviti slovesnost. Njuna prijava mora zajemati tudi navedbo datuma in kraja sklenitve zakonske zveze.⁸⁸ Zakoncema je prepuščena odločitev, ob kateri obletnici želita izvesti obred ponovitve slovesnosti, zato niti DZ niti Pravilnik ne navajata jubilejev, ob katerih lahko zakonski par prijavi namero po ponovitvi slovesnosti. S tem je zakonodajalec

---

⁸³ Kotnik Hriberšek M., *Pravna praksa*, št. 2/2018, str. 21.

⁸⁴ Prvi odstavek 40. člena DZ.

⁸⁵ Drugi odstavek 40. člena DZ.

⁸⁶ Določba 41. člena DZ.

⁸⁷ Kraljić S., 2019, str. 145.

⁸⁸ Prvi odstavek 19. člena Pravilnika.

zakonskemu paru omogočil nekoliko več svobode in možnost ponovitev slovesnosti ob kateremkoli jubileju sklenitve zakonske zveze.

Dlje časa trajajoča zakonska zveza še vedno velja za vrednoto, zakoncem je prepuščeno, da obeležujejo posamezne jubileje trajanja zakonske zveze, pri čemer vsak jubilej nosi svoje ime. Prva obletnica sklenjene zakonske zveze velja za papirnato poroko. Druga obletnica naznanja bombažno poroko, tretja usnjeno poroko, četrta obletnica svileno poroko, peta leseno poroko, šesta obletnica predstavlja kovinsko poroko, sedma bakreno poroko, osma obletnica predstavlja bronasto poroko, deveta obletnica lončeno poroko in deseta obletnica rožno poroko. Dvanajsta obletnica sklenjene zakonske zveze je lanena poroka, ko pa od sklenjene zakonske zveze mine dvanajst let in pol, zakonski par obeležuje peteršiljevo poroko. Po petnajstih letih sklenjene zakonske zveze par slavi jubilej kristalne poroke. Ob dvajseti obletnici sklenjene zakonske zveze se obeležuje jubilej trnjeve poroke. Petindvajseta obletnica pomeni jubilej srebrne poroke, trideseta obletnica pa predstavlja jubilej biserne poroke. Po petintridesetih letih sklenjene zakonske zveze nastopi jubilej koralne ali platinene poroke. Štirideseta obletnica sklenjene zakonske zveze prinaša jubilej rubinaste poroke. Sledi ji jubilej safirne poroke po petinštiridesetih letih sklenjene zakonske zveze. Po petdesetih letih sklenjene zakonske zveze nastopi jubilej zlate poroke. Petinpetdeseta obletnica prinaša jubilej smaragdne poroke, šestdeseta obletnica pa jubilej diamantne poroke. Po petinšestdesetih letih sklenjene zakonske zveze pride jubilej železne poroke, nato jubilej milostne poroke s sedemdeseto obletnico sklenjene zakonske zveze. Petinsedemdeseta obletnica pomeni jubilej platinaste oziroma kronane poroke. Naposled pa nastopi še jubilej hrastove poroke po osemdesetih letih trajanja zakonske zveze.⁸⁹

Ponovitveno slovesnost vodi načelnik upravne enote oziroma od njega pooblaščen oseb ali župan, ki mora pripraviti slovesni nagovor glede na konkretne okoliščine zakonskega para, ki obeležuje jubilej sklenjene zakonske zveze.⁹⁰ Zakonca bremeni strošek ponovitve slovesnosti v višini 170 EUR, neodvisno od tega ali ponovitev slovesnosti poteka znotraj ali izven uradnih prostorov. Navedeni znesek morata zakonca poravnati najmanj pet dni pred ponovitvijo slovesnosti, sicer se ponovitev slovesnosti ne izvede. Znesek se nakaže na podračun upravne enote 639 in se porabi za pokrivanje stroškov, ki upravni enoti nastanejo s ponovitvijo slovesnosti ob jubileju.⁹¹

---

⁸⁹ Kraljić S., 2019, str. 146.

⁹⁰ Drugi odstavek 19. člena Pravilnika.

⁹¹ Tretji odstavek 19. člena Pravilnika.

V letu 2018 je bilo izvedenih 31 ponovitev sklenitve zakonske zveze, od tega jih je bilo 21 ponovljenih znotraj uradnih prostorov ter 10 zunaj uradnih prostorov, namenjenih sklepanju zakonske zveze.⁹²

8. STROŠKI VEZANI NA POSTOPEK SKLEPANJA ZAKONSKIH ZVEZ

Ministrstvo za javno upravo je med drugim pristojno tudi za spremljanje, usklajevanje in nadzor nad organiziranostjo in učinkovitostjo dela upravnih enot. Gre za spremljanje poslovanja upravnih enot tako s finančnega kot tudi kadrovskega vidika. Upravno področje sklepanja zakonskih zvez je del pristojnosti Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je tudi predlagatelj zakonodajnih predlogov ter drugih predpisov, s katerimi normira navedeno področje. Hkrati je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti strokovna pomoč upravnim enotam ter strankam, kar zajema še svetovanje in podajanje uradnih pojasnil.⁹³

Zagotavljanje uradnih prostorov ter sredstva, ki so potrebna za to, da uradni prostor ustreza standardu urejenosti kot ga zahteva Pravilnik, prav tako sredstva za plačilo pooblaščenecem in sredstva namenjena plačilu matičarjem za njihovo nadurno delo ter njihove stroške, povezane z zagotavljanjem urejenega videza, zagotavlja vsaka upravna enota iz svojih proračunskih sredstev ter iz vplačanih sredstev parov, ki sklepajo zakonsko zvezo. Zaznati gre trend zmanjševanja skupnih stroškov, ki so vezani na postopke sklepanja zakonskih zvez. Za zakonske zveze, ki so bile v letu 2018 sklenjene v uradnih prostorih, so skupni stroški znašali 243.802,43 EUR. To je 28.905,87 EUR oziroma 10% manj kot stroški v letu 2017, ko so skupni stroški sklenjenih zakonskih zvez v uradnih prostorih znašali 272.708,83 EUR. Celostno gledano so se najbolj znižali stroški na račun podjemne pogodbe pooblaščenecv (-23.351,83 EUR), obratovalni stroški (-6.631,59 EUR) in urejenost matičarja (-5.614,93 EUR). Povečali pa so se stroški na postavki stroškov najemnin (6.441,21 EUR).⁹⁴

---

⁹² Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 5.

⁹³ Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 2.

⁹⁴ Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 5.

Stroški za izpolnitev določbe 6. člena Pravilnika so v letu 2018 znašali 35.465,23 EUR. Ti so nastali za stroške, s katerimi so izpolnili kriterije za uradni prostor namenjen sklepanju zakonskih zvez, ter za minimalne standarde: za svetel in primerno urejen prostor v obsegu najmanj 40 kvadratnih metrov, za dostop za invalidne osebe, za mizo in stole za bodoča zakonca in priči ter za opremljenost z državnimi simboli. Ti stroški so se v primerjavi z letom 2017 povišali za 2,2% oziroma so bili višji za 752,85 EUR. Tako v letu 2017, kot tudi v letu 2018 pa ni bilo stroškov najema uradnih prostorov za sklepanje zakonskih zvez, ki bremenijo ministrstvo. Povprečje vseh skupnih stroškov za posamezno sklenitev zakonske zveze, k čemur prištevamo tako sklenitev zakonske zveze, kot tudi sklenitev partnerske zveze ter ponovitveno slovesnost, je v letu 2018 znašalo 48,34 EUR, kar je za 13,51 EUR manj od leta 2017. Za 138 uradnih prostorov upravne enote niso izkazale nobenih stroškov. Za 39 uradnih prostorov je bilo porabljenih sredstev v višini pod 40 EUR, kot ustreza ureditvi v Pravilniku. Pri dveh uradnih prostorih pa je bil navedeni kriterij 40 EUR iz 6. člena Pravilnika presežen. In sicer na UE Ravne na Koroškem za uradni prostor Poročna dvorana, Na Gradu 1 ter na UE Krško za uradni prostor Dvorana v Parku.⁹⁵

Glede preostalih stroškov, povezanih s sklepanjem zakonskih zvez, pa gre ugotoviti, da se ti v povprečju zmanjšujejo. Zmanjšali so se tako stroški za izplačilo nadur matičarjem, višina zneska za izplačane nadure matičarjev je namreč v letu 2018 znašala 77.851,66 EUR, kar pomeni 2% znižanje navedenih stroškov v primerjavi z letom 2017. V letu 2018 je bilo za kar 12,6% sredstev manj namenjenih za povračilo stroškov matičarjev, ki jim nastanejo z zagotavljanjem urejenega videza. Za 25,5% se je zmanjšal strošek za nakup svečanih oblek. Za dobro četrtino so se znižali še stroški, ki so povezani s plačilom pooblaščenecv po podjemih pogodbah. Nasprotno pa se je strošek povezan z nakupom poročnih aranžmajev, ob primerjavi leta 2017 in 2018, povečal za 34,6%. Za stroške po drugem odstavku 18. člena, t.j. plačilo nadur pooblaščenecem, ki so zaposleni na upravni enoti, je bilo v letu 2018 izplačanih 25,1% več sredstev v primerjavi z letom 2017.⁹⁶

---

⁹⁵ Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 6.

⁹⁶ Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019), str. 6-7.

9. ZAKLJUČEK

DZ dopušča več načinov sklenitve zakonske zveze. Postopek sklenitve zakonske zveze navadno poteka pred matičarjem in načelnikom upravne enote oziroma pooblaščen osebno ali županom. Župan ima namreč po DZ zakonsko pooblastilo za sklepanje zakonskih zvez na območju svoje občine v času svojega županskega mandata. Pri sklenitvi zakonske zveze sodelujejo tudi matičar in dve priči, vendar prisotnost prič ni več nujna. Odpravljena je možnost zastopanja enega od zakoncev pri sklepanju zakonske zveze, zato je za sklenitev zakonske zveze nujna prisotnost obeh zakoncev. Zakonca se lahko odločita, da bo postopek sklenitve zakonske zveze potekal zgolj pred matičarjem, brez prisotnosti prič in načelnika upravne enote oziroma od njega pooblaščen osebe ali župana.

Pred sklenitvijo zakonske zveze morata zakonca prijaviti namero po sklenitvi zakonske zveze, v kateri izjavita, da svobodno sklepata zakonsko zvezo in da so izpolnjeni pogoji za veljavnost zakonske zveze. Ob vložitvi prijave za sklenitev zakonske zveze matičar zakonca opozori na pogoje za obstoj zakonske zveze, pogoje za veljavnost zakonske zveze, pa tudi na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz zakonske zveze.

Zakonska zveza se lahko sklene v uradnih prostorih, sredstva za uporabo prostorov za sklenitev zakonske zveze v uradnih prostorih se zgotavljajo v proračunu Republike Slovenije. Sklenitev zakonske zveze zunaj uradnih prostorov je po novem mogoča v primeru, ko bodoča zakonca izrazita željo za to in sta pripravljena kriti s tem nastale dodatne stroške. Ne glede na to, pa se sredstva zagotovijo v proračunu Republike Slovenije, če zakonca skleneta zakonsko zvezo zunaj uradnih prostorov iz razlogov, ki onemogočajo njuno navzočnost v uradnih prostorih. Upravna enota lahko z odločbo zavrne zahtevo zakoncev po sklenitvi zakonske zveze zunaj uradnih prostorov, če bi bila taka sklenitev zakonske zveze težko izvedljiva. Zoper takšno odločbo je zagotovljeno pravno sredstvo. To pravno sredstvo je pritožba, ki jo presoja ministrstvo, pristojno za družino.

Postopek sklenitve zakonske zveze je lahko zelo kratek in običajno traja manj kot dvajset minut. Matičar najprej ugotovi prisotnost in istovetnost obeh zakoncev. Seznan ju s pravicami in dolžnostmi, ki izhajajo iz sklenjene zakonske zveze. Vsak od zakoncev na vprašanje pristojnega državnega organa, ali želi skleniti zakonsko zvezo z drugim zakoncem, jasno pritrди. S tem se zakonska zveza sklene. Zakonca nato še podpišeta listino o sklenjeni zakonski zvezi, ki je podlaga za vpis zakonske zveze v matični register. Zakonca prejmeta še izpiske iz matičnega registra, ki izkazuje sklenjeno zakonsko zvezo.

Postopek sklenitve zakonske zveze zgolj pred matičarjem se od ostalih načinov sklenitve zakonske zveze razlikuje v tem, da ne zajema branja slavnostnega nagovora, zato tak način sklenitve zakonske zveze velja za manj slavnostnega. S tem imata zakonca možnost, da se odrečeta določenemu delu svečanosti in skleneta zakonsko zvezo tudi na bolj neformalen način.

DZ je ureditev sklepanja zakonske zveze dopolnil tudi s pravno podlago za ponovitev slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze. Ob katerem jubileju se zakonca odločita za ponovitev slovesnosti, je po DZ ter Pravilniku prepuščeno volji zakonskega para, če krijeta strošek tovrstnega postopka.

DZ je uvedel kar nekaj novosti pri sklepanju zakonske zveze. Bistveno pa je to, da imata bodoča zakonca več svobodne izbire pri sklepanju zakonske zveze. S tem je zakon omogočil, da zakonca sklepanje zakonske zveze prilagodita svojim lastnim željam in nazorom, kar je tudi prav.

10. VIRI

10.1. LITERATURA

1. Kotnik-Hriberšek M., Sklepanje zakonskih zvez po Družinskem zakoniku. Pravna praksa, št. 2/2018, str. 21.
2. Kraljić S., Družinski zakonik s komentarjem, Poslovna založba MB, založništvo d.o.o., Maribor, 2019.
3. Novak B. (red.), Komentar Družinskega zakonika, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 2019.
4. Novak B., Družinski zakonik z uvodnimi pojasnili, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 2017.
5. Novak B., Družinsko pravo, 2., spremenjena in dopolnjena izdaja, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 2017.
6. Samardžić M., Pooblašcanje oseb za sklepanje zakonskih zvez. Pravna praksa, št. 37/2009, str. 12-13.
7. Weber N., Družinski zakonik - spremembe, ki začnejo veljati pred njegovo uporabo, in tiste, ki že veljajo. Pravna praksa, št. 49-50/2017, str. 31.
8. Zadavec B., Pomanjkljivosti Družinskega zakonika. Pravna praksa, št. 8/2010, str. 11-13.
9. Zadavec B., Sklenitev zakonske zveze in dokumenti. Pravna praksa, št. 37/2010, str. 18.
10. Zupančič K., Pravo in vrednote: Zakonska zveza - pravni institut v vrednostnem spreminjanju. Podjetje in delo, št. 6-7/2001, str. 1103-1118.

10.2. PRAVNI PREDPISI

1. Družinski zakonik (DZ), Uradni list RS, št. 15/17, 21/18, 22/19, 67/19.
2. Pravilnik o sklepanju zakonske zveze in ponovitvi slovesnosti ob jubileju sklenitve zakonske zveze, Uradni list RS, št. 66/17.
3. Pravilnik o sklepanju zakonske zveze, Uradni list RS, št. 67/13, 32/15, 15/17, 66/17.
4. Ustava Republike Slovenije (URS), Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16.
5. Zakon o osebnem imenu (ZOI-1), Uradni list RS, št. 20/06, 43/19.

6. Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP), Uradni list RS, št. 24/06, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13.
7. Zakon o registraciji istospolne partnerske skupnosti (ZRIPS), Uradni list RS, št. 65/05, 55/09, 18/16, 33/16, 68/16.
8. Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR), Uradni list RS, št. 69/04, 101/07, 90/11, 84/12, 82/15, 15/17, 30/18.

10.3. SODNA PRAKSA

1. Odločba Ustavnega sodišča RS, št. U-I-255/13 z dne 18. 2. 2016, točka 10 – baza IUS-Info.
2. Odločba Ustavnega sodišča RS, št. U-I-68/98-42 z dne 22. 11. 2001 – baza IUS-Info.
3. Sodba in sklep Upravnega sodišča v Ljubljani, št. I U 1505/2010 z dne 16. 11. 2011 – baza IUS-Info.

10.4. SPLETNI VIRI

1. Poročilo o delu upravnih enot na področju »sklepanja zakonskih zvez« za leto 2018, na URL: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MJU/SUE/porocila-2018/Porocilo-ZZ/ANALIZA_ZZ_UE_2018-koncno.pdf (16. 12. 2019).
2. Sporočilo Komisije evropskemu Parlamentu in Svetu, na URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52014DC0604&from=EN> (16.12.2019).
3. Vlada Republike Slovenije, Predlog Družinskega zakonika, prva obravnava, EVA 2006-2611-0062, Poročevalec, na URL <https://skupnostobcin.si/wpcontent/uploads/2016/12/9b7fa9f28fe58285777f.pdf> (16.12.2019).